

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ГІПЕРМЕДІА ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Данилюк Н.С.

*Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник – Бобарчук О.А., к.т.н., завідувач кафедри КММТ*

Анотація. *За глибиною формалізації інформації гіпертекстова технологія займає проміжне положення між документальними та фактографічними інформаційними системами. Еволюція апаратних та програмних засобів призвела до створення більш прогресивних засобів – систем гіпермедіа (гіперсередовищ), які включають інформацію різних типів (текст, ілюстрації, звук, відео, зображення). Основним принципом викладу навчального матеріалу на основі засобів гіпертексту є принцип структурування та подання інформації. Розроблена в літературі теорія гіпертексту, а також досвід створення гіпертекстових структур дозволяють намітити ряд його сутнісних, структурно значущих поняттєвих ознак.*

Ключові слова: *гіпертекст, гіпермедіа технології, освітній процес, переваги та недоліки.*

До переваг гіпертексту на змістовному рівні для завдань навчання відносять також те, що він дозволяє створювати відкриті інформаційні системи за рахунок вільного з'єднання інформаційних блоків. Таким чином, з'являється можливість (за умови того, що загальна структура задана правильно) необмеженої деталізації залежно від прагматичної спрямованості навчання будь-яких положень та понять, а також оперативне поповнення баз даних, що лежать в основі навчальних матеріалів [1].

Навчальні матеріали, підготовлені на основі мультимедійних гіпертекстових технологій, мають ряд очевидних переваг як для вчителя, який забезпечує, спрямовує та контролює процес навчання, так і для того, хто навчається: насамперед, це принципово нові можливості презентації навчального матеріалу, пов'язані з використанням зорової та адитивної наочності.

Необхідно зазначити, що сама гіпертекстова структурованість навчального матеріалу має власне дидактичне значення, тому що є значно більш гнучкою формою подачі інформації, що дозволяє максимально враховувати індивідуальні потреби студента [2].

Одне з основних питань, що постають перед авторами гіпертекстів (зокрема, перед творцями навчальних автоматизованих курсів, що базуються на всьому масиві традиційних навчальних матеріалів, до яких належать і розроблювані авторами системи) – це співвідношення традиційного письмового тексту, що має лінійну структуру, та гіпертексту з його багаторівневою ієрархічно організованою стратифікацією, зокрема питання про правила переходу від тексту письмового до гіпертексту [2].

Як показує практика, процедура оснащення вихідного тексту системою посилань часто не є простою. Тут постає питання про вимоги, яким повинні відповідати ключові слова та словосполучення у гіпертексті. Вони повинні відповідати наступним вимогам:

1) бути достатньо інформативними (ключові слова), тобто мати переважно термінологічне значення в межах даного тексту;

2) займати певну синтаксичну позицію у фразі, пов'язану значною мірою з актуальним членуванням;

3) повністю відповідати блоку інформації, що викликається зверненням до них;

4) бути логічно пов'язаними лише з одним інформаційним блоком в межах даного гіпертексту.

Незважаючи на певні недоліки, гіпертекст має більший потенціал порівняно з іншими засобами, з допомогою яких інформація може бути представлена ефективно.

Представлення інформації в нелінійний спосіб сприяє реалізації принципу візуалізації: перехід по посиланнях дозволяє вивчати різні поняття, предмети за допомогою відеоматеріалів та графічних зображень. Візуалізація інформації призводить до підвищення інтересу студентів і стимулює їх до вивчення нового матеріалу [3].

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алатирева Н.Б. Номінативна ланка в середовищі українського обрядового гіпертексту: Автореф. дис. канд. філол. наук. Одеса, 2002. 16 с.

2. Стародубцева Л.В. Мультимедіа та гіпертекст: Навчально-методичний посібник для студентів соціологічного факультету. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 83 с.

3. Мультимедійні системи як засіб інтерактивного навчання: Посібник / ав.: Жалдак М.І., Шут М.І. та ін. / За ред.: Жука Ю.О. К.: Педагогічна думка, 2012. 112 с.